

Institusjoner med forskning innen humaniora

Vår saksbehandler/tlf.
Jon Holm / 22037395

Vår ref.
14/7610
Deres ref.

Oslo,
23.09.2015

Forskningsrådet setter i gang evaluering av norsk humanistisk forskning

Forskningsrådet skal i løpet av perioden 2015–2017 gjennomføre en evaluering av hele det humanistiske fagområdet. Evaluering av norsk forskning er en vedtektsfestet oppgave for Forskningsrådet. Flere enkeltfag innen humaniora ([lingvistikk](#), [nordisk](#), [historie](#), [filosofi](#)) er blitt evaluert i løpet av 2000-tallet, men det er over 30 år siden det ble foretatt en helhetlig evaluering av alle de humanistiske fagene, den gang i regi av NAVFs Råd for humanistisk forskning (*Humanistisk forskning i Norge*, 3 bind 1984).

Forskningsrådets fagevalueringer har som mål å foreta en kritisk gjennomgang av norsk forskning sett i et internasjonalt perspektiv, samt å fremskaffe anbefalinger om tiltak som kan fremme kvalitet og effektivitet i forskningen. Evalueringen av humanistisk forskning i Norge skal utføres av internasjonale fagfeller med god kunnskap om de aktuelle fagområdene.

Ifølge nasjonal statistikk er det om lag 3100 vitenskapelige ansatte innenfor humaniora i Norge som utfører til sammen 1100 FoU-årsverk. Norge investerer årlig 1,5 milliarder kroner i humanistisk forskning.

Forskningsrådet har som ambisjon å evaluere alle humanistiske forskningsmiljøer av en viss størrelse ved universiteter, høyskoler og forskningsinstitutter. Forskningsmiljøene vil bli gruppert i åtte paneler basert på faginndelingen i nasjonale fagråd i UHR (se vedlagte paneloversikt). Hvert panel vil lage en delrapport for sine fag, og lederne for panelene vil til slutt utarbeide en samlet rapport for hele det humanistiske fagområdet. Den endelige rapporten forventes ferdig i juni 2017.

Dette brevet sendes til alle forskningsinstitusjoner som potensielt kan omfattes av evalueringen. Formålet med brevet er å gi informasjon og å få tilbakemelding fra institusjonene om deres deltakelse i evalueringen. Mer detaljert informasjon om ønskede bidrag fra institusjoner som skal evalueres, vil bli formidlet etter hvert.

Forskningsrådet vil holde et informasjonsmøte om evalueringen **mandag 26. oktober** kl. 10–12 i Forskningsrådets lokaler i Drammensveien 288. På grunn av servering av en enkel lunsj etter møtet, ber vi om påmelding på nett, www.forskningsradet.no/humevaluering innen mandag 12. oktober.

Hvem skal evalueres?

Alle institusjoner som er engasjert i humanistisk forskning er aktuelle kandidater til å bli evaluert. Det stilles likevel et minstekrav om at institusjonene må ha fem fast vitenskapelig ansatte som kan evalueres innenfor et av evalueringens paneler. Minstekravet til volum er satt for å sikre at institusjonene har kapasitet til å følge opp evalueringen, og for å unngå at enkeltpersoner kan identifiseres i beskrivelsen av fagmiljøene.

Hva skal evalueres?

Fagevalueringen skal gi et samlet bilde av norsk humanistisk forskning, med særlig vekt på å identifisere utfordringer og muligheter som kan kreve nasjonale tiltak. Et av målene med evalueringen er å identifisere områder hvor Norge spiller og kan spille en internasjonalt ledende rolle. Dette vil vi gjøre gjennom å be institusjonene om å melde inn forskergrupper som er på høyt nivå internasjonalt, eller har potensiale til å bli verdensledende. Mens evalueringen av bredden av den faglige virksomheten vil basere seg på publiseringsdata fra CRISStin og egne evalueringer fra institusjonene, vil vi gå mer i dybden i evalueringen av forskergruppene, som får anledning til å levere inn utvalgte vitenskapelige arbeider. Ifølge en undersøkelse gjennomført av NIFU, utfører om lag halvparten av forskerne innen humaniora noe av sin forskning som del av en forskergruppe. For denne evalueringen går vi derfor ut fra at et mindretall av forskerne blir evaluert som del av en forskergruppe. Fakultetene vil selv være ansvarlige for å identifisere sine forskergrupper.

Forskningens betydning for utdanning og andre samfunnsbidrag

Forskningen innenfor humaniora er en viktig basis for å tilby utdanning av høy kvalitet til de 45 000 studentene som til enhver tid får utdanningen sin ved de humanistiske fakultetene. Den planlagte evalueringen vil, som den første i sitt slag, undersøke samspillet mellom forskning og utdanning ved UH-institusjonene. Forskningsrådet vil ikke foreta noen selvstendig vurdering av utdanningskvalitet i denne evalueringen, men samarbeide med NOKUT om å beskrive utdanningsvirksomheten ved den enkelte institusjon som en viktig kontekst for forskningsvirksomheten.

Humanistisk forskning spiller også en viktig rolle i samfunnslivet utenfor academia. Derfor vil Forskningsrådet gjennom denne evalueringen prøve ut nye metoder for å dokumentere og vurdere den humanistiske forskningens samfunnseffekter.

En mer detaljert beskrivelse av evalueringens innretning finnes i vedlagte mandat, som ble vedtatt av Divisjonsstyret for Vitenskap i Forskningsrådet 19. juni i år. Det er også opprettet en nettside for evalueringen, som blir fortløpende oppdatert med informasjon om evalueringsprosessen www.forskningsradet.no/humevaluering.

Hvilken tilbakemelding ønsker vi fra institusjonene nå?

Først og fremst ønsker vi å få kartlagt hvilke institusjoner som skal omfattes av evalueringen. Det forventes at alle UH-institusjoner som oppfyller minstekravet om fem fast vitenskapelig ansatte vil delta i evalueringen. Forskningsrådet inviterer også alle andre institusjoner som oppfyller dette minstekravet til å la seg evaluere, slik at evalueringen kan gi et mest mulig dekkende bilde av humanistisk forskning i Norge.

For å identifisere forskere som tilhører det humanistiske fagområdet vil Forskningsrådet ta utgangspunkt i forskernes publiseringspraksis slik den er dokumentert i CRISStin. Publiseringspraksis vil igjen kunne knyttes til fag ved å se hvordan tidsskriftene som benyttes av norske forskere, er fordelt på de ulike fagrådene i UHRs lister over vitenskapelige publiseringskanaler.

NIFU har fått i oppdrag fra Forskningsrådet å utarbeide en slik oversikt over publiseringspraksis innen humaniora. Denne oversikten vil bli sendt ut til institusjonene i løpet av september, og vil være veiledende for fordeling av vitenskapelig ansatte på de ulike evalueringspanelene. Det kan være organisatoriske eller andre hensyn som gjør at forskere bør evalueres i et annet panel enn det publiseringspraksisen deres skulle tilsi. Derfor vil institusjonene få det endelige ansvaret for å fordele sine vitenskapelige ansatte på de forskjellige panelene i evalueringen.

Bekreftelsen på deltakelse kan sendes på e-postadressen humeval@forskningsradet.no etter at institusjonene har mottatt oversikt over publiseringspraksis for sine forskere, men **senest 31. oktober 2015**. Vi ber samtidig om at institusjonene opplyser om hvem som vil være kontaktperson hos dem for den videre kommunikasjon med Forskningsrådet om evalueringen.

Som det framgår av den vedlagte framdriftsplanen vil evalueringen kreve at institusjonene legger ned en del arbeid i egevalueringer som skal gjennomføres i perioden høsten 2015 til våren 2016. Opplegget for egevalueringen vil bli presentert på informasjonsmøtet i Forskningsrådet 26. oktober og formidlet skriftlig til institusjonene i senere utsendelser.

Forslag til fagekspert

Forskningsrådet vil i løpet av høsten rekruttere anerkjente, internasjonale fagekspert som medlemmer av de åtte evalueringspanelene. For å supplere våre egne lister med aktuelle eksperter vil vi invitere institusjonene til å foreslå utenlandske fagekspert som er internasjonalt anerkjente, og som har god generell kompetanse innenfor sitt fagområde. Erfaring med evalueringer, forskningsledelse, utdanningsledelse og/eller utadrettet virksomhet vil bli tillagt vekt i utvelgelsen av panelmedlemmer.

For å sikre habilitet i vurderingen vil Forskningsrådet ikke bruke fagekspert som er aktive samarbeidspartnere med norske miljøer. Forslag til fagekspert, med tilhørende kortfattet cv (maks 4 sider) eller henvisning til tilsvarende informasjon på nett kan sendes til Forskningsrådet på e-postadressen humeval@forskningsradet.no **innen 31. oktober 2015**. Husk å oppgi hvilket panel ekspertene nomineres til (jfr vedlagte oversikt).

Forskningsrådet vil ta kontakt med aktuelle kandidater til ekspertpanelene. Fordi det er mange hensyn å ta ved valg av eksperter, er det en fordel for Forskningsrådet å ha flere eksperter å velge blant. Dette vil sannsynligvis bety at mange av ekspertene som institusjonene foreslår, ikke vil bli benyttet i denne evalueringen. Institusjonene bes derfor om *ikke* selv å forespørre ekspertene om de ønsker å delta i evalueringen.

Forskningsrådet ser fram til et godt samarbeid med forskningmiljøene om denne fagevalueringen som forhåpentlig vil bidra til både profilering og utvikling av det humanistiske forskningsområdet.

Eventuelle spørsmål om evalueringen kan rettes til:

Spesialrådgiver Jon Holm joh@forskningsradet.no, telefon 22037395

Seniorkonsulent Anette Askedal ana@forskningsradet.no

Med vennlig hilsen

Norges forskningsråd

Christen Krogh
Avdelingsdirektør
Avdeling for humaniora og samfunnsvitenskap
Divisjon for vitenskap

Jon Holm
Spesialrådgiver
Divisjon for vitenskap

VEDLEGG

- A. Evaluation of research in the humanities in Norway 2015 [mandat]
- B. Evaluering av humanistisk forskning i Norge: Panelinndeling